

MAISTO MOKSLO NUOLATINIŲ IR IŠTĚSTINIŲ STUDIJŲ BAKALAURO BAIGIAMŲJŲ DARBŲ RENGIMO, GYNIMO IR VERTINIMO TVARKA

I. BENDROJI DALIS

1. Ši tvarka nustato Maisto mokslo nuolatinių ir ištęstinių studijų bakalauro baigiamojo darbo rengimo, gynimo ir vertinimo tvarką Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Veterinarijos akademijoje (toliau – VA).
2. Tvarka parengta remiantis šiais teisės aktais:
 - 2.1. Lietuvos Respublikos Mokslo ir studijų įstatymu. 2016 m. birželio 29 d. Nr. XI-242. Pakeitimo įstatymas Nr. XII-2534.
 - 2.2. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu „Bendrieji studijų vykdymo reikalavimai“ 2016 m. gruodžio 30 d. Nr. V-1168.
 - 2.3. LSMU Studijų reglamentu (patvirtintu 2021 m. balandžio 22 d. Senato nutarimu Nr. 148-03).

II. PAGRINDINĖS SAŲOKOS, FUNKCIJOS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

3. **Bakalauro baigiamasis darbas** – studento individualus darbas, pagrįstas savarankiškais tyrinėjimais bei žinių taikymu, atskleidžiantis programos tikslus ir studijų rezultatus atitinkančius gebėjimus. Baigiamuoju darbu studentas turi parodyti žinių ir supratimo lygį, gebėjimą analizuoti pasirinktą temą, vertinti kitų asmenų anksčiau atliktus maisto mokslo srities darbus, savarankiškai studijuoti ir atlikti maisto mokslo srities tyrimus, aprašyti savo atliktą tiriamąjį darbą, aiškiai ir pagrįstai formuluoti tyrimų išvadas bei rekomendacijas, pagal universiteto patvirtintus reikalavimus.
4. **Bakalauro baigiamojo darbo rengėjas** (studentas) – asmuo, studijuojantis universitete pirmosios pakopos Maisto mokslo nuolatinių ar ištęstinių studijų programoje. Baigiamąjį darbą studentas rengia vadovaudamasis pirmosios pakopos nuolatinių ar ištęstinių Maisto mokslo studijų programos studijų planu bei šiuo dokumentu, o ginti darbą gali tik įvykdęs visus studijų programos akademinius reikalavimus.
5. **Studento pareigos baigiamojo darbo rengimo ir gynimo metu:**
 - 5.1. Nurodytu laiku atitinkamame padalinyje pasirinkti bakalauro baigiamojo darbo temą ir vadovą.
 - 5.2. Vadovui konsultuojant, parengti baigiamojo darbo rengimo planą ir jo laikytis.
 - 5.3. Konsultuotis su baigiamojo darbo vadovu, aptariant darbo vykdymo eigą ir išskylančias problemas.
 - 5.4. Laikytis bendrųjų tyrimo etikos reikalavimų ir, pagal poreikį, gauti universiteto Bioetikos centro pritarimą studento atliekamam tiriamajam darbui, pvz., jei tyrime-apklausoje dalyvauja asmenys.
 - 5.5. Surinkti tyrimo medžiagą, atlikti baigiamojo darbo plane numatytus tyrimus.
 - 5.6. Laiku pristatyti baigiamojo darbo ataskaitas.
 - 5.7. Laiku pateikti baigiamojo darbo vadovui baigiamojo darbo rankraštį bei, atsižvelgiant į vadovo pastabas ir rekomendacijas, jį pataisyti.
 - 5.8. Nustatytu laiku parengtą baigiamąjį darbą pateikti padaliniui, kuriame jis bus svarstomas.
 - 5.9. Vykdyti ir kitas funkcijas, numatytas LSMU Senato nutarimuose.
6. **Bakalauro baigiamojo darbo vadovas** (toliau – vadovas). Vadovu gali būti specialaus lavinimo dalykų arba Maisto mokslo studijų programos specialybės dalykų dėstytojas arba mokslų daktaro laipsnį turintis mokslininkas, teikiantis baigiamojo darbo temą ir vykdamas tyrimus maisto mokslo srityje. Vadovų kandidatūros tvirtinamos padalinio posėdyje.
7. **Baigiamojo darbo vadovo funkcijos:**

- 7.1. Kartu su studentu suformuluoti baigiamojo darbo temą, tikslą, uždavinius bei padėti studentui sudaryti baigiamojo darbo rengimo individualų planą (**1 priedas** – nuolatinių studijų, **2 priedas** – iššęstinių studijų), atsižvelgiant į programoje numatytą kreditų skaičių.
- 7.2. Rekomenduoti reikiamą literatūrą.
- 7.3. Aptarti baigiamojo darbo metodiką.
- 7.4. Konsultuoti studentą ir (ar) rekomenduoti gretimų mokslo sričių konsultantus.
- 7.5. Sistemingai stebėti baigiamojo darbo rengimo eigą, konsultuoti, padedant spręsti išskylančias problemas.
- 7.6. Teikti pastabas ir pasiūlymus studentui rengiant baigiamąjį darbą.
- 7.7. Konsultuoti studentą, interpretuojant tyrimo duomenis.
- 7.8. Konsultuoti studentą, rengiant baigiamojo darbo pristatymą.
- 7.9. Dalyvauti svarstant baigiamuosius darbus padalinio posėdyje ir teikti rekomendaciją, dėl darbo tinkamumo (netinkamumo) ginti viešame posėdyje.
- 7.10. Baigiamojo darbo vadovui esant baigiamųjų darbų gynimo komisijos nariu, studento, kurio bakalauro darbo rengimui vadovauja, darbas vertinamas kitų komisijos narių (skaičiuojant aritmetinį vidurkį).

8. **Baigiamojo darbo vadovo, padalinio ir temos keitimas:**

- 8.1. Jeigu, dėl svarbių priežasčių, tenka keisti vadovą tame pačiame padalinyje, organizuojamas padalinio posėdis, kurio metu argumentuojama būtinybė keisti darbo vadovą. Padaliniui pritarus leisti keisti darbo vadovą, dekanui pristatomas padalinio posėdžio protokolo išrašas, kuriuo vadovaudamasis dekanas priima galutinį sprendimą, kurį patvirtina potvarkiu. Keisti vadovą, jeigu baigiamojo darbo tema nesikeičia, galima likus ne mažiau kaip 3 mėnesiams iki studijų pabaigos, jeigu baigiamojo darbo tema keičiasi – likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki studijų pabaigos.
- 8.2. Jeigu, dėl svarbių priežasčių, tenka keisti padalinį ir vadovą, keitimas derinamas su fakulteto dekanu, padalinių vadovais ir esamu bei būsimu darbo vadovais likus ne mažiau kaip 1 metams iki studijų pabaigos.
- 8.3. Baigiamojo darbo tema gali būti keičiama, bet ne vėliau, kaip likus 6 mėnesiams iki studijų pabaigos. Baigiamojo darbo pavadinimo paskutinė redakcija turi būti patvirtinama per paskutinį padalinio posėdį, kuriame svarstomi baigiamieji darbai. Dekanatui pateikiamas padalinio protokolo išrašas.

9. **Recenzentas** –studijų krypties dalykų dėstytojas ir (arba) mokslų daktaro laipsnį turintis mokslininkas, dirbantis maisto mokslo srityje, vertinantis bakalauro baigiamąjį darbą balais ir rašantis atsiliepimą – recenziją (**6 priedas**).

10. **Maisto mokslo bakalauro baigiamojo darbo recenzavimui skiriamas 1 recenzentas.**

11. **Recenzento funkcijos:**

- 11.1. Vertina baigiamojo darbo atitikimą keliamiems reikalavimams, taikant 10 balų sistema (**3 priedas**).
- 11.2. Pateikia klausimus ir (ar) pastebėjimus recenzuojamo darbo tema.
12. Recenzentų sąrašą, dekanu teikimu, įsakymu skiria ir tvirtina LSMU Rektorius arba jo paskirtas kitas vadovas.
13. Ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo išleisto Rektoriaus įsakymo, dėl leidimo studentui ginti baigiamąjį darbą, bet ne vėliau, kaip likus 3 darbo dienoms iki baigiamojo darbo gynimo datos. Rektoriaus ar prorektorius studijoms sprendimu nustatoma baigiamojo darbo gynimo data ir, ne vėliau, kaip likus 10 darbo dienų, suformuojamos baigiamųjų darbų gynimo ir apeliacijų komisijos.
14. **Baigiamųjų darbų gynimo komisija** (toliau – Komisija) – Veterinarijos fakulteto dekanu teikimu Rektoriaus tvirtinami šios studijų programos dalykus dėstantys dėstytojai bei maisto srities specialistai – mokslininkai, praktikai profesionalai, socialinių partnerių atstovai. Komisiją sudaro ne mažiau kaip 5 nariai ir sekretorius.
15. **Komisijos pirmininkas** gali būti Maisto mokslo studijų programų vedantysis dėstytojas ir (arba) socialinis partneris, turintis aukštąjį išsilavinimą.
16. **Komisijos sekretorius** – asmuo, pildantis baigiamųjų darbų gynimo protokolus, žiniaraščius ir studijų knygeles. Sekretoriumi gali būti skiriamas aptarnaujančiojo personalo darbuotojas, studijų administratorius, laborantas.
17. **Komisijos funkcijos:**

- 17.1. Kiekvienas Komisijos narys vertina baigiamuosius darbus ir jų pristatymą bei gynimą, pagal VF taryboje patvirtintą vertinimo formą (**4 priedas**), taikant 10 balų sistemą.
18. **Apeliacijų komisija** – VF dekanato teikimu Rektoriatui patvirtinta komisija. Apeliacijų komisiją sudaro 3 Studentų atstovybės deleguoti atstovai ir 6 administracijos ir (ar) dėstytojų atstovai. Apeliacinė komisija veikia LSMU Studijų reglamento nustatyta tvarka.

III. BAIGIAMŪJŲ DARBŲ RENGIMO TVARKA

19. Baigiamojo darbo tematika turi būti maisto mokslo srities. Baigiamųjų darbų preliminarūs temas kiekvienais metais iki einamųjų metų sausio 15 d. pateikia Maisto mokslo studijų programoje dėstantys dėstytojai ir kiti mokslininkai, dirbantys maisto mokslo srityje. Temas gali siūlyti ir patys studentai. Temų pavadinimai ir atsakingi padaliniai skelbiami dekanate.
20. Baigiamųjų darbų temos, prieš pateikiant dekanatui, turi būti apsvaistytos padalinio posėdyje bei peržiūrėtos Maisto mokslo studijų programų komitete (SPK), siekiant užtikrinti temos aktualumo ir atitikimo Maisto mokslo pirmosios studijų pakopos programos studijų rezultatams lygmenį.
21. Patvirtintos temos skelbiamos dekanate ir (arba) LSMU elektroninėje erdvėje iki einamųjų metų vasario 1d.
22. Kiekvienas studentas (studijuojantis nuolatine studijų forma - 2 kurso pavasario semestre iki gegužės 10 d., studijuojantis iššestine studijų forma - 3 kurso pavasario semestre iki gegužės 10 d.) privalo pasirinkti preliminarų temą ir ją suderinti su baigiamojo darbo vadovu.
23. Studentui nepasirinkus padalinio, kuriame atliks baigiamąjį darbą, dekanas, atsižvelgdamas į padaliniuose atliekančių baigiamuosius darbus studentų skaičių, priskiria studentą atitinkamam padaliniiui, per 5 darbo dienas nuo galutinio studentų pasirinkimo termino.
24. Studentams pasirinkus baigiamojo darbo temas bei padalinį, kuriame atliks baigiamąjį darbą, dekanas išleidžia potvarkį, kuriame nurodoma studento vardas ir pavardė, darbo vadovo vardas ir pavardė bei padalinys, kuriame bus atliekamas baigiamasis darbas.
25. Baigiamojo darbo tema gali būti keičiama, bet ne vėliau, kaip likus 6 mėnesiams iki studijų pabaigos.
26. Baigiamųjų darbų apimtis kreditais ir rengimo pradžia nurodyta studijų plane. Jei studentas pageidauja, o vadovas sutinka, baigiamasis darbas gali būti pradėtas rengti anksčiau.
27. Per kalendorinį mėnesį, nuo baigiamojo darbo rengimo pradžios, studentas kartu su vadovu parengia baigiamojo darbo rengimo individualų planą (**1 priedas** – nuolatinių studijų, **2 priedas** – iššestinių studijų), kuriame turi būti numatyti visi planuojami atlikti darbai bei preliminarūs tų darbų atlikimo terminai. Individualus darbo planas tvirtinamas padalinio posėdyje.
28. Studentas baigiamąjį darbą rengia savarankiškai, vadovaudamasis šioje Tvarkoje nurodytais reikalavimais. Baigiamojo darbo rengimo metu studentas, kiekvieno semestro pabaigoje, privalo atsiskaityti baigiamojo darbo vadovui už atliktus darbus, pagal sudarytą darbo planą, ir semestro pabaigoje gauti įskaitą, kuri pažymima LSMU SIS duomenų bazėje elektroniniame žiniaraštyje, o galutinis padalinio suformuotas žiniaraštis pristatomas į dekanatą.
29. Baigiamųjų darbų rengimo eiga apsvairstoma 6 semestro pabaigoje (studijuojant nuolatine studijų forma) ir 8 semestro pabaigoje (studijuojant iššestine studijų forma) padalinio, kuriame atliekamas darbas, posėdyje ir dekanatui pateikiama studento tarpinė ataskaita (**5 priedas**) su padalinio posėdžio protokolo išrašu, kuriame pažymėta, ar studentas įvykdė planuotas užduotis. Studentui, neįvykdžiusiam planuotų užduočių, įrašomas vertinimas „neįskaityta“ ir fiksuojama akademinė skola.
30. Baigtas rengti baigiamasis darbas patikrinamas darbo vadovo ir patvirtinamas jo parašu baigiamojo darbo antrajame lape, pažymint, kad darbas atitinka šioje Tvarkoje aprašytus reikalavimus. Darbo priešlapyje (**6 priedas**) būtinas jį redagavusio asmens parašas, patvirtinantis darbo lietuvių kalbos taisyklingumą.
- 30.1. Baigtas rengti darbo rankraštis baigiamojo darbo vadovui pristatomas likus ne mažiau kaip 3 mėnesiams iki studijų pabaigos.

31. Padalinyje aprobuoti baigiamieji darbai, kartu su posėdžio protokolo išrašu, kuriame nurodomi studentų sąrašai, kuriems rekomenduojama arba nerekomenduojama ginti darbą, pristatomi į dekanatą.
32. Apsvarsčius baigiamąjį darbą padalinyje, tvarkingas vienas baigiamojo darbo egzempliorius pateikiamas dekanatui. Priimami tik tie darbai, kurie atitinka visus baigiamųjų darbų rengimo Tvarkoje numatytus reikalavimus (**7 priedas**. Detalieji baigiamojo darbo struktūros ir raštvedybos reikalavimai).
33. Baigiamuosius darbus gali ginti studentai, įvykdę visus pirmosios pakopos Maisto mokslo studijų programos reikalavimus. Sprendimas leisti studentui ginti baigiamąjį darbą įforminamas Rektoriaus įsakymu.
34. Baigiamojo darbo ginti neleidžiama studentui, turinčiam akademinį skolą.
35. Jei, rengiant baigiamąjį darbą, nustatomas nesąžiningas elgesys, darbo plagijavimas, dubliavimas ar tyrimų duomenų klastojimas, tai nustatęs asmuo rašo tarnybinį pranešimą dekanui. Toliau vadovaujamas LSMU Studijų reglamento nustatyta tvarka.
36. Visi baigiamieji darbai, dėl plagijavimo, privalomai tikrinami Senato nustatyta tvarka.

IV. BAIGIAMŪJŲ DARBŲ RECENZAVIMAS

37. Likus ne mažiau kaip 30 darbo dienų iki darbo gynimo, darbas pateikiamas vienam recenzentui, kuris, iki dekanato nurodytos datos, pristato užpildytą darbo recenziją (**8 priedas**) į dekanatą.
38. Studentas turi teisę susipažinti su recenzija ne vėliau, kaip likus 3 darbo dienoms iki baigiamojo darbo gynimo ir pasirengti atsakyti į recenzento pateiktus klausimus ir (ar) paaiškinti nurodytus darbo trūkumus.
39. Recenzentui baigiamąjį darbą įvertinus neigiamai, fakulteto dekanas potvarkiu skiriamas antrasis recenzentas. Jei antrasis recenzentas darbą įvertina neigiamai, baigiamojo darbo ginti neleidžiama, o studentas braukiamas iš studentų sąrašų. Jei antrojo recenzento recenzija yra teigiama – darbą ginti leidžiama.

V. BAIGIAMŪJŲ DARBŲ GYNIMO EIGA

40. Baigiamieji darbai ginami viešuose Komisijos posėdžiuose.
41. Baigiamųjų darbų viešojo gynimo data ir laikas skelbiami ne vėliau, kaip 1 mėn. iki gynimo, VF dekanato ir (ar) atitinkamų padalinių skelbimų lentose ir (ar) universiteto elektroninėje erdvėje.
42. Dekanatas pateikia spausdintus baigiamuosius darbus su recenzijomis Komisijos pirmininkui ir nariams prieš posėdžio pradžią.
43. Baigiamojo darbo gynimo procedūra:
 - 43.1. Komisijos pirmininkas pristato Komisijos sudėtį, paskelbia jos įgaliojimus, paaiškina gynimo procedūrą.
 - 43.2. Studentas, gynimo metu, pristato parengtą baigiamojo darbo pranešimą (*MS Power Point* programa), kuriame nurodoma darbo tema, jos aktualumas, tikslas, uždaviniai, tyrimų metodikos, pagrindiniai rezultatai, išvados ir, jei darbas taikomas, rekomendacijos.
 - 43.3. Studento pranešimui skiriama iki 10 min. Studentui nespėjus pristatyti baigiamojo darbo per 10 min., pranešimas gali būti nutraukiamas, vertinant tik pristatytą jo dalį.
 - 43.4. Po studento pranešimo Komisijos pirmininkas pristato recenzento pastabas (jei jų yra pateikta) ir klausimus, o studentas atsako į recenzento pateiktus klausimus.
 - 43.5. Po to, studentas atsako į Komisijos narių ir dalyvaujančių viešajame gynime klausimus ir pastabas.
 - 43.6. Po to, gali pasisakyti baigiamojo darbo vadovas bei vyksta diskusija.
44. Komisijos nariai posėdžio metu kiekvieną darbą vertina, pildydami baigiamųjų darbų komisijos nario vertinimo formą (toliau – Formą) (**4 priedas**). Formoje Komisijos narys surašo savo pastebėjimus ir argumentus bei studentui užduotus klausimus. Įrašydamas galutinį įvertinimą formoje, skliausteliuose pateikia vertinimo reikšmę tekstu.

VI. BAIGIAMŪJŲ DARBŲ VERTINIMAS

45. Galutinį baigiamojo darbo įvertinimą sudaro recenzento įvertinimas – 30 proc. (procentinis koeficientas – 0,3) ir komisijos narių įvertinimo vidurkis – 70 proc. (procentinis koeficientas – 0,7).
46. Galutinis baigiamojo darbo įvertinimas apskaičiuojamas pagal formulę:
- 47.

$$GB = 0,3 \times R + 0,7 \times \left(\frac{K_1 + \dots + K_n}{n} \right)$$

GB – galutinis baigiamojo darbo įvertinimas;
R – recenzento įvertinimas;
K – komisijos narių įvertinimai;
n – komisijos narių skaičius.

54. Sekretorius į baigiamųjų darbų gynimo protokolą įrašo baigiamojo darbo temą, recenzento balą bei Komisijos narių balų vidurkį šimtųjų dalių tikslumu ir galutinį balą. Protokole surašomi Komisijos narių užduoti klausimai bei studento atsakymai. Protokolą pasirašo visi Komisijos nariai.
55. Galutinius įvertinimus sekretorius surašo į baigiamojo darbo gynimo žiniaraštį ir (ar) studijų knygelę (įstojusiems iki 2017 metų), kurioje pasirašo kiekvienas Komisijos narys.
56. Galutiniai baigiamųjų darbų balai, prieš juos paskelbiant studentams, patvirtinami Komisijos balsavimu.
57. Neapgintas baigiamasis darbas (įvertintas mažiau nei 5 balais) traktuojamas, kaip akademinis įsiskolinimas, o studentas braukiamas iš studentų sąrašo.
58. Studentui, kuris yra neapgynęs baigiamojo darbo, leidžiama ginti baigiamąjį darbą, tik atnaujinus studijas LSMU Studijų reglamento nustatyta tvarka.
59. Jeigu studentas nesutinka su baigiamojo darbo įvertinimu, jis turi teisę teikti apeliaciją LSMU studijų reglamento nustatyta tvarka.
60. Asmenims, įvykdžiusiems studijų programą ir apgynusiems baigiamąjį darbą, suteikiamas Žemės ūkio mokslų bakalauro laipsnis bei išduodamas aukštojo mokslo diplomai ir jo priedėlis.

VII. TVARKOS ĮSIGALIOJIMAS

61. Maisto mokslo bakalauro studijų programos baigiamųjų darbų rengimo, gynimo ir vertinimo tvarkos įsigalioja nuo 2022 m. rugsėjo 1 d.

VIII. STUDENTO TEISĖS

62. Dėl vertinimo ir vertinimo procedūrų studentas turi teisę teikti apeliaciją vadovaudamasis **LSMU Studijų Reglamento nuostatomis**.
63. Dėl priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, persekiojimo ar smurto atvejams, studentas gali tiesiogiai kreiptis į Universiteto administraciją arba užpildyti Universiteto interneto puslapyje Akademinės etikos skirsnyje esančią pranešimo formą lietuvių arba anglų kalba, kaip nurodyta **Priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, persekiojimo ir smurto Lietuvos sveikatos mokslų universitete prevencijos taisyklėse**. Diskriminaciją, priekabiavimą ar kitą orumą žeminantį įvykį patyrusiems LSMU darbuotojams ir studentams teikiama nemokama psichologinė pagalba.
64. Dėl ginčų su administracija ir kitais darbuotojais studentai turi teisę skųstis vadovaujantis **LSMU Studentų ginčų su administracija ir kitais darbuotojais nagrinėjimo tvarka**.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

65. Tvarka gali būti keičiama Veterinarijos fakulteto tarybos sprendimu.

PRIEDAI

TVIRTINU:

Veterinarijos fakulteto dekanas

Vardas, pavardė

20 m. d.

**LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS
MAISTO MOKSLO STUDIJŲ PROGRAMA
BAKALAURO NUOLATINĖS STUDIJOS
..... KATEDRA/INSTITUTAS**

Studento (-ės) Vardenio Pavardenio

... kurso ... grupės

INDIVIDUALUS DARBO PLANAS

Bakalauro baigiamojo darbo rengimo trukmė: yyyy mm dd – yyyy mm

Baigiamojo darbo tema:

Pavadinimas pavadinimas pavadinimas pavadinimas pavadinimas pavadinimas

Darbo vadovas

Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis

Vardenis Pavardenis

Kaunas, metai

Darbo tikslas:

Darbo uždaviniai:

BAIGIAMOJO DARBO RENGIMO PLANAS

Užduotys	Užduočių atlikimo terminas
Darbo temos aptarimas su darbo vadovu. Bakalauro darbo individualaus darbo plano parengimas, plano apsvaustymas katedroje, pateikimas vadovui ir dekanatui (<i>patvirtintas individualus darbo planas kartu su padalinio posėdžio protokolo išrašu pristatomas į dekanatą iki einamųjų metų spalio 15 d.</i>)	20.. m. spalio mėn. *
Teorinės studijos reikalingos darbo problemos sprendimui. Išsami literatūros šaltinių analizė. Teorijų, koncepcijų, modelių analizė. Teorinių nuostatų, pagal kurias bus vykdomas tyrimas analitinėje dalyje, formulavimas.	20.. m. lapkričio–gruodžio mėn.
Literatūrinės medžiagos apie rinkimas. Darbo metodikų įsisavinimas.	20.. m. lapkričio–gruodžio mėn.
Tyrimų, eksperimento planavimas, jo atlikimas ar kitos tyrimo medžiagos rinkimas.....	20.. m. vasario mėn. – 20.. m. birželio mėn.
Išsami literatūros šaltinių analizė. Literatūros apžvalgos parengimas.	20.. m. vasario mėn. – 20.. m. birželio mėn.
Kiekybinė bei kokybinė duomenų analizė. tyrimo rezultatų apdorojimas, apibendrinimas ir parengimas.	20.. m. vasario mėn. – 20.. m. birželio mėn.
Ataskaitos už antrąjį darbo etapą parengimas pagal nustatytą formą. Ataskaitos pristatymas katedros posėdyje. (<i>Ataskaitą bei katedros protokolo išrašą pristatyti į dekanatą.</i>)	20.. m. birželio mėn.*
Išvadų formulavimas. Rezultatų aptarimo dalies rašymas.	20.. m. rugsėjo–lapkričio mėn.
Bakalauro darbo literatūros ir informacijos šaltinių sąrašo parengimas. Bakalauro darbo sutvarkymas (titulinio puslapio, turinio, paveikslų, lentelių, teksto korektūra ir pan.).	20.. m. lapkričio mėn.
Santraukos anglų kalba parengimas.	20.. m. lapkričio mėn.
Galutinio darbo pateikimas vadovui. Darbo tinkamumo gynimui vadovo įvertinimas.	20.. m. lapkričio mėn.
Darbo aprobavimas padalinyje (<i>data gali būti patikslinta einamaisiais metais</i>).	Iki 20.. m. gruodžio 15 d.*
Bakalauro darbo galutinis įforminimas ir pristatymas į dekanatą (<i>pristatomas 1 darbo egzempliorius su autoriaus, darbo vadovo, padalinio vadovo parašais; tiksli data bus nurodyta dekanato einamaisiais metais</i>).	20.. m. sausio mėn.*
Straipsnio SMD darbams parengimas (<i>neprivaloma</i>).	20.. m. sausio mėn.
Numatoma gynimo data (<i>tiksli data bus nurodyta dekanato einamaisiais metais</i>).	20.. m. sausio mėn.*

Pastaba: *— lentelėje eilučių ir datų nekeisti.

Individualus bakalauro baigiamojo darbo planas apsvaustytas katedros posėdyje 20.. m. mėn. d., Protokolo Nr.

Darbo vadovas (-ė)

(parašas)

Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis Vardenis Pavardenis

Studentas (-ė)

(parašas)

Vardas, pavardė

TVIRTINU:

Veterinarijos fakulteto dekanas

Vardas, pavardė

20 m. d.

**LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS
MAISTO MOKSLO STUDIJŲ PROGRAMA
BAKALAURO IŠTĚSTINĖS STUDIJS
..... KATEDRA/INSTITUTAS**

Studento (-ės) Vardenio Pavardenio

... kurso ... grupės

INDIVIDUALUS DARBO PLANAS

Bakalauro baigiamojo darbo rengimo trukmė: yyyy mm dd – yyyy mm

Baigiamojo darbo tema:

Pavadinimas pavadinimas pavadinimas pavadinimas pavadinimas pavadinimas

Darbo vadovas

Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis

Vardenis Pavardenis

Kaunas, metai

Darbo tikslas:

Darbo uždaviniai:

BAIGIAMOJO DARBO RENGIMO PLANAS

Užduotys	Užduočių atlikimo terminas
Darbo temos aptarimas su darbo vadovu. Bakalauro darbo individualaus darbo plano parengimas, plano apsvaustymas katedroje, pateikimas vadovui ir dekanatui (<i>patvirtintas individualus darbo planas kartu su padalinio posėdžio protokolo išrašu pristatomas į dekanatą iki einamųjų metų spalio 15 d.</i>)	20.. m. spalio mėn. *
Teorinės studijos reikalingos darbo problemos sprendimui. Išsami literatūros šaltinių analizė. Teorijų, koncepcijų, modelių analizė. Teorinių nuostatų, pagal kurias bus vykdomas tyrimas analitinėje dalyje, formulavimas.	20.. m. lapkričio– gruodžio mėn.
Literatūrinės medžiagos apie rinkimas. Darbo metodikų įsisavinimas.	20.. m. lapkričio– gruodžio mėn.
Tyrimų, eksperimento planavimas, jo atlikimas ar kitos tyrimo medžiagos rinkimas.....	20.. m. vasario mėn. – 20.. m. birželio mėn.
Išsami literatūros šaltinių analizė. Literatūros apžvalgos parengimas.	20.. m. vasario mėn. – 20.. m. birželio mėn.
Kiekybinė bei kokybinė duomenų analizė. tyrimo rezultatų apdorojimas, apibendrinimas ir parengimas.	20.. m. vasario mėn. – 20.. m. birželio mėn.
Ataskaitos už antrąjį darbo etapą parengimas pagal nustatytą formą. Ataskaitos pristatymas katedros posėdyje. (<i>Ataskaitą bei katedros protokolo išrašą pristatyti į dekanatą.</i>)	20.. m. birželio mėn.*
Išvadų formulavimas. Rezultatų aptarimo dalies rašymas.	20.. m. rugsėjo– gruodžio mėn.
Bakalauro darbo literatūros ir informacijos šaltinių sąrašo parengimas. Bakalauro darbo sutvarkymas (titulinio puslapio, turinio, paveikslų, lentelių, teksto korektūra ir pan.).	20.. m. sausio-vasario mėn.
Santraukos anglų kalba parengimas.	20.. m. kovo mėn.
Galutinio darbo pateikimas vadovui. Darbo tinkamumo gynimui vadovo įvertinimas.	Iki 20.. m. balandžio mėn.1d.
Darbo aprobavimas padalinyje (<i>data gali būti patikslinta einamaisiais metais</i>).	Iki 20.. m. gegužės 15 d.*
Bakalauro darbo galutinis įforminimas ir pristatymas į dekanatą (<i>pristatomas 1 darbo egzempliorius su autoriaus, darbo vadovo, padalinio vadovo parašais; tiksli data bus nurodyta dekanato einamaisiais metais</i>).	20.. m. gegužės mėn.*
Straipsnio SMD darbams parengimas (<i>neprivaloma</i>).	20.. m. gegužės mėn.
Numatoma gynimo data (<i>tiksli data bus nurodyta dekanato einamaisiais metais</i>).	20.. m. birželio mėn.*

Pastaba: *— lentelėje eilučių ir datų nekeisti.

Individualus bakalauro baigiamojo darbo planas apsvaustytas katedros posėdyje 20.. m. mėn. d., Protokolo Nr.

Darbo vadovas (-ė)

(parašas)

Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis Vardenis Pavardenis

Studentas (-ė)

(parašas)

Vardas, pavardė

Baigiamojo darbo recenzento ir Komisijos narių vertinimas (balas) yra priskiriamas vienam iš trijų pasiekimų – slenkstiniam, tipiniam ir aukštesniajam – lygmenų:

Įvertinimo reikšmė	Pasiekimų lygmuo	Įvertinimas	Apibūdinimas
Baigiamasis darbas įvertintas teigiamai ir (ar) apgintas	Puikus	10 (puikiai)	Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai
		9 (labai gerai)	Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai
	Tipinis	8 (gerai)	Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai
		7 (vidutiniškai)	Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų
		6 (patenkinamai)	Žinios ir gebėjimai (įgūdžiai) žemesni nei vidutiniai, yra klaidų
	Slenkstinis	5 (silpnai)	Žinios ir gebėjimai (įgūdžiai) tenkina minimalius reikalavimus
	Baigiamasis darbas įvertintas neigiamai ir (ar) neapgintas	–	4 (nepatenkinamai)
3 (nepatenkinamai)			
2 (nepatenkinamai)			
1 (nepatenkinamai)			

BAKALAURO STUDIJŲ BAIGIAMOJO DARBO VERTINIMAS

BAIGIAMŪJŲ DARBŲ KOMISIJOS NARIO VERTINIMAS

Maisto mokslo studijų programos _____ grupės _____ kurso
Studento (-ės) _____
Baigiamojo darbo _____
pavadinimas _____

Eil. Nr.	Baigiamojo darbo pristatymo vertinimo kriterijai:	Vertinimas		
		* Vertinama sveikaisiais skaičiais, t.y., be kablelio.		
		Vertinimas balais		
		10	9-5	4-1
1.	Pristatė pagrindinę baigiamojo darbo problemą. Pagrindė darbo tikslą ir uždavinius. Nuosekliai pateikė tyrimo metodiką, nurodė pagrindinius tyrimo būdus, tyrimo eigą. Nuosekliai pristatė gautus rezultatus. Išlaikyta pranešimo loginė seka.			
2.	Pateikė savo rezultatų interpretaciją. Išvados pagrįstos, konkrečios.			
3.	Teisingai ir išsamiai atsakyta į pateiktus recenzento (jei buvo) ir komisijos narių (jei buvo) klausimus.			
4.	Rezultatų vaizdinė medžiaga informatyvi, lengvai suprantama. Redakcinio pobūdžio pristatymo kokybė yra gera (ilustracijų kokybė, teksto dydis ir t. t.). Pristatymas buvo vizualus. Studentas darbo pristatymo metu elgėsi etiškai. Pranešimo kalba buvo sklandi. Pranešimo trukmė buvo tinkama (ne ilgiau kaip 8-10 min.).			

***Pastaba:** Galutinis recenzento vertinimas pateikiamas šimtųjų dalių tikslumu, sudėjus priskirtus recenzento vertinimo kriterijams balus ir padalinus juos iš vertinimo kriterijų skaičiaus, t.y. 5. Pagal LSMU Studijų reglamento šeštojo skirsnio 245 punktą: Studento ir klausytojo galutinio dalyko (modulio) įvertinimui vartojama dešimties balų vertinimo skalė. Žemiausias teigiamas balas yra 5. Vertinimo balui apskaičiuoti apvalinant šimtąsias balų dalis taikomos matematinės apvalinimo taisyklės pvz., 6,49 = 6, o 6,50 = 7 (išskyrus apvalinimą iki žemiausio teigiamo balo, kai jis mažesnis už 5, pvz., 4,75 = 4).

Kiti baigiamųjų darbų komisijos nario pastebėjimai ir argumentai:

Komisijos nario užduoti klausimai:

Baigiamojo darbo įvertinimas balais _____

(Vertinimo komisijos nario įvertinimas pažymiu (10 balų sistemoje))

(pedagoginis vardas, mokslo laipsnis)

(parašas)

(vardas, pavardė)

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS
MAISTO MOKSLO STUDIJŲ PROGRAMA
BAKALAURO NUOLATINĖS STUDIJOS
..... PADALINYS (įrašomas padalinys, kuriame atliekamas baigiamasis darbas)

STUDENTO VARDENIO PAVARDENIO

3 kurso, ... grupės

ATASKAITA

Baigiamojo darbo rengimo laikotarpis:
yyyy mm dd – yyyy mm dd

Kaunas, metai

**Baigiamojo darbo
pavadinimas:**

1. Literatūros analizė nagrinėjama tema.

(Aprašyti, kiek ir kokios (mokslinės) literatūros išanalizuota, kokiomis tematikomis domėjotės savarankiškai ir t. t. Nereikia pateikti straipsnių sąrašo.)

2. Baigiamojo darbo autoriaus įsisavintos tyrimų metodikos (trumpas aprašymas).

3. Surinkta eksperimentinės ar kitos medžiagos nagrinėjama tema ir kokios (trumpas aprašymas).

4. Kita aktuali informacija (dalyvavimas kursuose, stažuotėse, konferencijose; skaityti pranešimai konferencijose, seminaruose; paskelbti straipsniai – trumpas aprašymas).

5. Pagal individualų planą visas užduotis įvykdžiau (neįvykdžiau).

Bakalauro baigiamojo darbo ataskaita apsvarstyta katedros posėdyje 20.. m.
mėn. d., Protokolo Nr.

Darbo vadovas

(parašas)

**Pedagoginis vardas, mokslo
laipsnis, vardas, pavardė**

Katedros vedėjas

(parašas)

**Pedagoginis vardas, mokslo
laipsnis, vardas, pavardė**

Studentas

(parašas)

Vardas, pavardė

DARBAS ATLIKTAS (nurodyti padalinį, kuriame darbas atliktas)

PATVIRTINIMAS APIE ATLIKTO DARBO SAVARANKIŠKUMĄ

Patvirtinu, kad įteikiamas bakalauro baigiamasis darbas „...nurodomas darbo pavadinimas...“.

1. Yra atliktas mano paties (pačios).
2. Nebuvo naudotas kitame universitete Lietuvoje ir užsienyje.
3. Nenaudojau šaltinių, kurie nėra nurodyti darbe, ir pateikiu visą naudotos literatūros sąrašą.

(data)

(autoriaus vardas, pavardė)

(parašas)

**PATVIRTINIMAS APIE ATSAKOMYBĘ UŽ LIETUVIŲ KALBOS
TAISYKLINGUMĄ ATLIKTAME DARBE**

Patvirtinu lietuvių kalbos taisyklingumą atliktame darbe.

(data)

(redakatoriaus vardas, pavardė)

(parašas)

BAKALAURO BAIGIAMOJO DARBO VADOVO IŠVADA DĖL DARBO GYNIMO

(data)

*(darbo vadovo pedagoginis vardas,
mokslo laipsnis, vardas, pavardė)*

(parašas)

BAKALAURO BAIGIAMASIS DARBAS APROBUOTAS KATEDROJE

(aprobacijos data)

*(katedros vedėjo (-os) pedagoginis
vardas, mokslo laipsnis, vardas,
pavardė)*

(parašas)

Bakalauro baigiamojo darbo recenzentai

1)

2)

(vardas, pavardė)

(parašai)

Bakalauro baigiamųjų darbų gynimo komisijos įvertinimas:

(data)

(gynimo komisijos sekretorės (-iaus) vardas, pavardė)

(parašas)

DETALIEJI BAIGIAMOJO DARBO STRUKTŪROS IR RAŠTVEDYBOS REIKALAVIMAI

DETALIEJI BAIGIAMOJO DARBO STRUKTŪROS REIKALAVIMAI

- Baigiamojo darbo pagrindiniai struktūriniai elementai yra šie:
 - Titulinis lapas;
 - Priešlapis, patvirtinantis apie atlikto darbo savarankiškumą;
 - Turinys;
 - Santrauka lietuvių ir anglų kalbomis;
 - Santrumpos (jei reikia);
 - Įvadas su darbo tikslu ir uždaviniais;
 - Literatūros apžvalga;
 - Tyrimo metodai ir medžiagos;
 - Tyrimo rezultatai;
 - Rezultatų aptarimas;
 - Išvados;
 - Pasiūlymai / Rekomendacijos (jei darbas taikomas);
 - Padėka (neprivaloma dalis);
 - Literatūros sąrašas;
 - Priedai (jei reikia).
- **Tituliniame lape (3 priedas)** pateikiama tokia informacija: aukštosios mokyklos pavadinimas, fakulteto pavadinimas, studento vardas, pavardė, temos pavadinimas (lietuvių ir anglų kalbomis), studijų programos pavadinimas, darbo vadovo pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė, miestas, metai. Temos pavadinimas turi būti informatyvus, konkretus, atitinkantis baigiamojo darbo esmę.
- **Priešlapyje (4 priedas)** pateikiamas patvirtinimas apie atlikto darbo savarankiškumą bei lietuvių kalbos (užsienio studentams – anglų kalbos) taisyklingumą^{*1}, baigiamojo darbo vadovo išvada dėl darbo atitikimo keliamiems reikalavimams ir teikimo ir (ar) neteikimo viešam gynimui, baigiamojo darbo aprobavimo padalinyje protokolo numeris ir išvada, baigiamojo darbo recenzento įvertinimas.
- **Turinys** – tai darbo struktūrą detalizuojanti dalis. Turinys rašomas kaip skyriaus antraštė – didžiosiomis raidėmis. Turinyje sunumeruoti arabiškais skaitmenimis išvardijami darbo skyriai, poskyriai ir skirsniai. Santrumpos, santrauka lietuvių ir užsienio kalba, įvadas, padėka(-os), išvados, rekomendacijos, literatūros sąrašas, priedai nenumeruojami. Turinys pateikiamas tvarkingai, skyrių pavadinimai turi būti rašomi didžiosiomis raidėmis, poskyrių ir skirsnių – mažosiomis. Turinyje pateikti skyrių, poskyrių ir skirsnių pavadinimai ir jų numeracija turi sutapti su darbe pateiktais. Turinys patikslinamas, kai baigiamasis darbas yra užbaigtas.
- **Santrauka (5 priedas)** – trumpas, iki 1 puslapio apimties, darbo esmės išdėstymas. Santraukos lietuvių ir anglų kalbomis rašomos atskiruose puslapiuose. Pirmiausia santrauka rašoma lietuvių, po to užsienio – anglų kalba. Jeigu darbas parengtas anglų kalba, pirmiausia pateikiama santrauka anglų kalba, po to – lietuvių kalba. Santraukoje nurodomas baigiamojo darbo pavadinimas, autoriaus vardas, pavardė, raktažodžiai. Glaustai pateikiama: darbo aktualumas, tikslas, pagrindiniai rezultatai ir išvados. Santraukų turinys lietuvių ir anglų kalbomis negali skirtis. Santrauka rašoma, kai darbas būna baigtas.

¹ *Lietuvių kalbos taisyklingumui užtikrinti, parengtą darbą redaguoja studento pasirinktas lietuvių kalbos specialistas (redaktorius).

- **Santrumpos** – pateikiamos santrumpos, kurios priimtos tarptautiniu mastu arba naudojamos kaip mokslinių pavadinimų trumpiniai. Visos santrumpos, pirmą kartą pateikiamos tekste, turi būti paaiškintos. Nevartoti santrumpų darbo, skyrių, poskyrių ir skirsnių pavadinimuose, išskyrus tuos atvejus, kai tie trumpiniai yra visuotinai priimti.
- **Įvadas** – įžanginė dalis, kurioje išryškinamas darbo aktualumas. Remiantis mokslinėmis publikacijomis, pateikiamas motyvuotas paaiškinimas, kas iki šiol buvo atlikta konkrečioje analizuojamoje srityje ir kokių tyrimų dar trūksta. Taip pagrindžiamas darbo **tikslas** bei iškeliami **uždaviniai**, kurie pateikiami įvado pabaigoje. Įvadas turi būti tiesiogiai susijęs su konkrečia darbo tema, darbe atliekamais tyrimais bei darbo tikslu. Įvado apimtis iki 2 puslapių.
- **Tyrimo tikslas** – tai suformuluotas siekis gauti konkretų darbo rezultatą. Tikslas turi atitikti temos pavadinimą ir jį aprėpti. Jis formuluojamas glaustai, dažniausiai vienu sakiniu.
- Suformulavus darbo tikslą, nustatomi konkretūs **darbo uždaviniai (rekomenduojami 3-5 uždaviniai)**, leidžiantys pasiekti iškeltą tyrimo tikslą, atskleidžiantys darbo nuoseklumą ir logiką. Darbo uždaviniai turi būti sunumeruoti. Netinka formuluoti tokių uždavinių, kaip pavyzdžiui: „Atlikti literatūros šaltinių analizę pasirinkta tema“ arba „Apibendrinti gautus rezultatus bei pateikti išvadas ir rekomendacijas“, kadangi tai nėra su konkrečia darbo tema susiję uždaviniai, o taikomi visiems baigiamiesiems darbams.
- **Literatūros apžvalga** – atskiruose poskyriuose bei skirsniuose turi būti aprašyti, su baigiamojo darbo tema susiję, kitų mokslininkų atlikti moksliniai tyrimai. Literatūros apžvalga turi būti tiesiogiai susijusi su darbo tema. Rekomenduojama vadovautis naujausiais moksliniais straipsniais (rekomenduojama, kad ne mažiau, kaip 80 proc. sudarytų ne senesni nei 10 metų šaltiniai). Vadovėlių cituoti nerekomenduojama, tačiau knygos, kurios nėra vadovėliai, ir (ar) straipsnių rinkinių pagrindu sudaytos knygos gali būti cituojamos. Literatūros apžvalgos rekomenduojama apimtis iki 30 proc. viso baigiamojo darbo apimties (puslapiais). Nerekomenduojama aprašinėti su darbo tema nesusijusios informacijos.
- **Tyrimo medžiagos ir metodai.** Šioje dalyje pirmiausiai nurodoma tyrimų atlikimo vieta, laikas ir trukmė. Tuomet nuosekliai aprašomos tyrimų medžiagos ir (ar) objektai bei metodai. Jei metodikos standartinės arba publikuotos, patariama aprašyti tik jų esmę ir cituoti. Šioje dalyje nurodomi duomenų apdorojimui naudoti statistinės analizės metodai ir programinės įrangos versija (pvz.: Microsoft Excel, SPSS ar kt.). Pateikiami duomenų grupavimo principai, statistinių duomenų modeliai ir skaičiuoti statistiniai rodikliai. Svarbu aiškiai nurodyti tyrimų apimtį (ištirtų mėginių skaičių, tyrimų kartojamumą). Metodinė informacija pateikiama, pagal uždavinių suformulavimo eiliškumą. Metodinės dalies pradžioje, rekomenduojama nubraižyti principinę tyrimo schemą. Šio skyriaus apimtis iki 10 proc. viso baigiamojo darbo apimties.
- **Tyrimo rezultatai** – skyrius, kuriame aprašomi baigiamojo darbo autoriaus gauti tyrimų rezultatai. Šiame skyriuje nenaudojami kitų autorių rezultatai. Rezultatai pateikiami tokia eiliškumu, kaip numatyta uždaviniuose bei metodikoje. Šis darbo skyrius gali turėti poskyrius ir skirsnius. Pateikiami ir aprašomi aiškūs ir pagrįsti atliktų tyrimų, stebėjimų, ekspertizių, klausimynų ar kiti rezultatai. Lentelėse pateikti duomenys nekartojami paveikluose ir atvirkščiai. Lentelėse ir paveikluose pateikiami duomenys nekartojami tekste. Tekste interpretuojami ir aprašomi gauti rezultatai, pateikiant nuorodas į lenteles ar paveikslus. Rezultatų skyriuje pateikiami duomenys turi būti apdoroti statistiniais metodais. Šiame skyriuje nerašyti aptarimų, prielaidų ar rezultatų paaiškinimų. Tyrimų rezultatų dalis, pagal apimtį, turėtų sudaryti 30-40 proc. viso darbo apimties.
- **Rezultatų aptarimas.** Šioje dalyje aptariami nustatyti dėsningumai, kurie lyginami su kitų autorių duomenimis, juos cituojant. Taip pat, baigiamojo darbo autorius pateikia savo nuomonę. Šiame skyriuje nereikia kartoti savų tyrimų rezultatų aprašymo, tekstas neturi būti perkrautas skaičiais, nereikia pateikti rezultatų lentelių ir (ar) paveikslų. Šis skyrius, pagal apimtį, gali sudaryti apie 2-3 puslapius, t.y., 3-5 proc. viso darbo apimties.

- **Išvados.** Tai aiškūs, konkretūs apibendrinimai, atitinkantys iškeltus darbo uždavinius. Išvados rašomos naujame lape. Jos yra numeruojamos, formuluojamos tyrimo rezultatų pagrindu, konkrečiai, glaustai ir pateikiamos pagal uždavinių pateikimo eiliškumą, tačiau numeracija gali ir neatitikti uždavinių numeracijos, jei vienam uždaviniui buvo suformuluotos dvi konkrečios išvados. Išvados turi būti tikslios, apibendrinančios ir aiškiai išdėstytos, jose negali būti tik atkartojami rezultatai. Dažniausiai, vienam uždaviniui rašoma viena išvada, tačiau, jei būtina, jos gali būti ir kelios. Išvados turi parodyti, ar išspręsti darbo įvade iškelti uždaviniai ir (ar) pasiektas darbo tikslas. Šioje dalyje lentelės ir (ar) paveikslai, citatos bei kitokios nuorodos į literatūros šaltinius nėra rašomi.
- **Pasiūlymai / Rekomendacijos.** Šioje dalyje teikiami praktiniai pasiūlymai (rekomendacijos) dėl tyrimo būdų, priemonių, metodų taikymo problemai spręsti. Rekomendacijos suformuluojamos konkrečiai, glaustai, jas numeruojant. Šis skyrius nėra privalomas. Pasiūlymai gali būti ir neišskirti atskiru skyriumi, jie gali būti pateikiami aptarimų skyriuje.
- **Literatūros sąrašas** pateikiamas naujame lape. Pateikiami sunumeruoti naudotos literatūros bibliografiniai aprašymai ir internetiniai šaltiniai. Sąrašas sudaromas vadovaujantis **Vankuverio** sistema. Išsami informacija apie Vankuverio sistemą yra pateikta LSMU internetiniame tinklalapyje, Bibliotekos skiltyje (Informacija vartotojams). Darbe cituotų publikacijų bibliografiniai aprašai pateikiami, pagal jų citavimo eiliškumą tekste, pradedant nuo pirmojo pacituoto šaltinio. Aprašai pateikiami netransliteruoti (pvz., rusų kalba parašyti šaltiniai – kirilica). Mokslinio straipsnio citavimo pavyzdys:
- **Priedai** – neprivaloma, bet atskirais atvejais būtina darbo dalis. Prieduose gali būti papildoma, pagalbinė, darbo autoriaus savarankiškai parengta informacija (pvz.: statistinė konkretesnė informacija, apklausos anketos, išsamesnės lentelės, paveikslai, žemėlapiai ir kt.). Prieduose taip pat pateikiama informacija apie darbo tema paskelbtas publikacijas, jei bendraautoriumi yra baigiamojo darbo autorius. Priedų spaudos ženklai nėra įskaitomi į rašto darbo spaudos ženklus. Priedai pavadinami ir numeruojami (pavyzdžiui, 1 priedas. Apklausos anketa). Darbo tekste turi būti nuorodos į priedą.

BAIGIAMOJO DARBO RAŠTVEDYBOS REIKALAVIMAI

- Darbo tekstas turi būti parašytas kompiuteriu vienoje standartinio A4 formato (210 x 297 mm) balto popieriaus lapo pusėje.
- Privaloma baigiamojo darbo apimtis – 30–40 puslapių, neįskaitant priedų.
- Darbas turi būti parašytas lietuvių kalba. Studentui pageidaujant, darbas gali būti rengiamas ir anglų kalba. Studijuojantieji užsienio kalba, darbą rašo sutartyje numatyta kalba (anglų).
- Darbas turi būti įrištas, tvarkingas, parašytas taisyklinga ir sklandžia kalba, be korektūros klaidų ir turi atitikti lietuvių (anglų) kalbos rašybos ir skyrybos reikalavimus. Mintys turi būti išdėstytos aiškiai, nuosekliai, suprantamai, sistemingai.
- Paveikslai (nuotraukos) turi būti geros kokybės, pakankamos raiškos ir papildyti tekste pateiktą informaciją.
- Teksto paraštės: iš kairės – 30 mm, iš viršaus ir apačios – 20 mm, iš dešinės – 10 mm.
- Puslapiai, išskyrus titulinį, numeruojami. Puslapio numeris rašomas lapo apatiniame dešiniajame krašte, arabiškais skaitmenimis, be taškų ir kablelių.
- Kiekvienos pastraipos pirmoji eilutė atitraukiama nuo kairiosios paraštės 10 mm. Pastraipoms nustatoma abipusė lygiuotė – tekstas sulygiuojamas pagal dešiniąją ir pagal kairiąją paraštes.
- Tarp eilučių paliekamas 1,5 eilutės intervalas. Skyrių pavadinimai atitraukiami nuo teksto per 2 eilučių intervalą, poskyrių – per 1,5 eilutės intervalą.
- Darbas spausdinamas *Times New Roman* šriftu. Pagrindinio teksto simbolių aukštis – 12 pt (punktų). Lotyniški terminai tekste turi būti rašomi kursyvu (*Italic*). Procentai lietuviškame tekste žymimi sutrumpintu žodžiu – proc., angliškame tekste – simboliu %. Skaičiai lietuviškame tekste rašomi nurodomi šimtosiomis dalimis (pvz.: 5,62), dešimtąsias ir

šimtas dalis nuo sveiko skaičiaus atskiriant kableliu (pvz.: 5,62), o angliškame tekste – tašku (pvz.: 5.62).

- Baigiamoji darbo tekstas skirstomas į **skyrius, poskyrius ir skirsnius**.
- Skyrių pavadinimai rašomi didžiosiomis raidėmis, 16 pt paryškintu šriftu (Bold). Poskyrių pavadinimai rašomi 14 pt, skirsnių – 12 pt paryškintu šriftu, mažosiomis raidėmis, išskyrus pirmąją.
- Skyriaus pavadinimas pradamas rašyti naujame puslapyje, o poskyriai ir skirsniai – tame pačiame puslapyje. Skyriaus ir poskyrių pavadinimai simetriškai išdėstomi lapo plotyje juos lygiuojant nuo krašto iki krašto. Skirsnių pavadinimai rašyti pradami, kaip pirmoji pastraipos eilutė.
- Skyrių, poskyrių ir skirsnių skaičius priklauso nuo temos pobūdžio. Skyrių, poskyrių ir skirsnių pavadinimai turi atitikti turinį ir atskleisti nuoseklų, logišką temos nagrinėjimą.
- Pavadinimai į kitą eilutę nekeliami. Po pavadinimo taškas nededamas. Pavadinimas negali būti viename puslapyje, o tekstas prasidėti kitame. Poskyriams suteikiamas skyriaus numeris ir jo eilės numeris (pvz.: 1.1., 1.2. ir t. t.). Skirsniams suteikiamas poskyrio numeris ir jo eilės numeris (pvz.: 1.1.2., 1.1.3. ir t. t.).
- **Lentelės** numeruojamos iš eilės per visą darbą arabiškais skaitmenimis.
 - Lentelės numeris užrašomas virš lentelės, kairiajame kampe prie žodžio „lentelė“. Tiek lentelės numeris, tiek ir žodis „lentelė“ rašomi 12 pt *italic* paryškintu šrifto dydžiu. Lentelės pavadinimas rašomas iš didžiosios raidės, 12 pt *italic* šrifto dydžiu (pvz.: ***1 lentelė. Kviečių cheminė sudėtis.***). Lentelių pavadinimai turi būti informatyvūs. Jei pavadinimas netelpa vienoje eilutėje - parenkamas 1 intervalo (*single*) tarpas. Po lentelės pavadinimo dedamas taškas.
 - Lentelės paaiškinimai / pastabos (jei reikia) yra rašomi 10 pt po lentele.
 - Tekste turi būti pateikiamos nuorodos į lentelę. Lentelės visais atvejais privalo turėti glaudų ryšį su teksto medžiaga ir turi būti atitinkamai komentuojamos.
 - Lentelė turi būti išdėstoma lape vertikaliai arba įrišama taip, kad ją skaitant tekstą reikėtų pasukti laikrodžio rodyklės kryptimi.
 - Dydžių dimensijos rašomos lentelės antraštėse, po vaizduojamojo dydžio pavadinimu, o pagrindinėje lentelės dalyje pateikiami tik skaičiai.
 - Skiltyse skaičiai turi būti sulygiuoti. Negalima lentelėje palikti tuščių vietų. Jei duomenų nėra – dedamas brūkšnelis. Pasikartojančių skaičių negalima pakeisti kabutėmis. Kabutės rašomos tik tada, kai lentelės skiltyse pasikartoja tie patys žodžiai.
 - Nedideles lenteles galima talpinti viename lape vieną po kitos. Jeigu lentelės labai ilgos, perkeliant lenteles, kituose puslapiuose pakartotinai rašomos pavadinimas, o lentelės viršuje rašoma, pvz.: ***1 lentelės tęsinys. Kviečių cheminė sudėtis.*** Taip pat, perkeltaje lentelėje pateikiama pirmoji eilutė, iš perkeltamosios lentelės.
- **Paveikslai** (grafikai, nuotraukos, schemos, piešiniai), turi būti geros kokybės, pakankamai raiškūs ir numeruojami iš eilės per visą darbą arabiškais skaitmenimis.
 - Paveikslo numeris užrašomas paryškintai po paveikslu centruojant per vidurį su žodeliu „pav.“. Paveikslo pavadinimas, numeris ir žodis „pav.“ rašomi 12 pt *italic* šrifto dydžiu. (pvz., ***1 pav. Grūdų cheminė sudėtis.***). Paveikslų pavadinimas turi būti informatyvus. Jei pavadinimas netelpa vienoje eilutėje, tuomet 1,5 intervalo tarp pavadinimo eilučių nepaliekama (parenkamas 1 intervalo (*single*) tarpas). Po paveikslo pavadinimu dedamas taškas.
 - Paveikslo paaiškinimai / pastabos (jei reikia) rašomi 10 pt dydžio šriftu, po paveikslo pavadinimu.
 - Būtina nurodyti paveiksluose - grafikuose x ir y (jei reikia z ir kt.) ašių pavadinimus bei matavimo vienetus.
 - Jei paveikslai sukurti kitų autorių, jie turi būti cituojami.
 - Tekste turi būti pateikiamos nuorodos į paveikslą (pvz., Tekstas tekstas tekstas (1 pav.)).
 - Paveikslai visais atvejais privalo turėti glaudų ryšį su teksto medžiaga ir būti atitinkamai komentuojami. Tekste negali kartotis paveiksle pateikti rezultatai.
 - Paveikslai išdėstomi pačiame tekste, prieš tai pateikiant nuorodas į juos arba prieduose.
 - Paveikslai su jų numeriais ir pavadinimais turi būti pateikiami viename lape ir nekeliami.

- **Literatūros šaltinių citavimas.** Cituojant literatūros šaltinius tekste reikia vadovautis **Vankuverio** (*Vancouver*) sistema. Literatūros šaltinį cituojant tekste pirmą kartą, paprastuose skliaustuose nurodomas jo numeris arabišku skaičiumi, pvz., (1). Pakartotinai cituojant tą patį šaltinį kitoje teksto vietoje, paliekamas originalus citavimo numeris. Kai autorius minimas tekste, rašoma taip: „V. Pavardė (5) teigia, kad ...“. Kai keli šaltiniai yra cituojami toje pačioje vietoje, juos nurodantys skaičiai atskiriami kableliu pvz., „Baltymų metabolizmas prieskrandyje yra mikroorganizmų medžiagų apykaitos veiklos rezultatas (16, 19). Jei keli šaltiniai pateikiami eilės tvarka, juos nurodantys skaičiai atskiriami brūkšneliu, pavyzdžiui „Grūduose yra didelis krakmolo kiekis (5–7, 12)“. **Nenaudoti** brūkšnelio tarp citavimo šaltinių jei cituojami tik du gretimi šaltiniai (1, 2). Tekstas turi būti cituojamas ir kitų autorių teiginiai perfrazuojami neiškraipant esmės. Pažodžiui atkartojamos kitų autorių mintys, turėtų būti pateikiamos kaip citata (kabutėse). Viešai skelbti kūrinių tekstą baigiamajame darbe, naudojant kito autoriaus originalias idėjas ar mintis ir nenurodant jų autoriaus, yra neetiška ir laikoma plagijavimu. Rekomenduojama remtis moksliniais straipsniais bei knygomis, tačiau ne vadovėliais. Dauguma literatūros šaltinių turi būti ne senesni nei 10 metų (išskyrus būtinus atvejus).

Titulinio lapo PAVYZDYS

**LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS
VETERINARIJOS AKADEMIJA**

Veterinarijos fakultetas

Vardas, pavardė

**Pavadinimas LT
Pavadinimas EN**

Maisto mokslo nuolatinių studijų / Maisto mokslo iššestinių studijų
BAKALAURO BAIGIAMASIS DARBAS

Darbo vadovas: pedagoginis vardas, mokslo
laipsnis, vardas, pavardė

Kaunas, metai

BAKALAURO STUDIJŲ BAIGIAMOJO DARBO VERTINIMAS RECENZENTO VERTINIMAS

Darbo autorius: _____
 Baigiamojo darbo pavadinimas: _____
 Studijų programa: Maisto mokslas
 Darbo apimtis: ... puslapiai.

Eil. nr.	Baigiamojo darbo vertinimo kriterijai: (jei nevertinama TAIP(10 balų) – toje pačioje eilutėje po teiginiu privaloma parašyti komentarą)	Vertinimas		
		* Vertinama sveikaisiais skaičiais, t.y., be kablelio.		
		Vertinimas balais		
		10	9-5	4-1
1.	Baigiamasis darbas turi visas struktūrines dalis.			
2.	Darbo apimtis atitinka rekomenduojamą apimtį (25–30 p. be priedų). Baigiamajame darbe išskirti skyrių, skirsnių ir poskyrių pavadinimai. Darbas apipavidalintas pagal nustatytus reikalavimus. Baigiamasis darbas yra be esminių gramatinių, stiliaus, kompiuterinio raštingumo klaidų. Tekstas nuoseklus, logiškas, lakoniškas. Turinys sudarytas teisingai. Pateiktas svarbiausių terminų ir santrumpų žodynelis arba tekste paaiškinti panaudoti sutrumpinimai.			
3.	Santrauka informatyvi, pateikti raktažodžiai atspindi darbo turinį. Įvade atskleistas temos aktualumas. Darbo tikslas ir tyrimo uždaviniai aprėpia darbo temą ir yra teisingai suformuluoti. Literatūros apžvalga teminiu požiūriu atitinka darbo temą ir yra išsami. Literatūros apžvalgoje yra atskleidžiama tyrimo problema. Tekste panaudoti informacijos šaltiniai cituojami teisingai. Literatūros apžvalgoje naudojama mokslinės literatūros analizė. Bibliografinis literatūros sąrašas sudarytas teisingai.			
4.	Baigiamajame darbe tinkamai ir išsamiai aprašyta darbo atlikimo eiga ir tyrimo metodai? Metodikoje aprašyta statistinė duomenų analizė ir parinkti tinkami statistiniai metodai. Darbe yra pateikti svarbiausi tyrimų rezultatai. Darbo rezultatai yra aprašyti aiškiai ir nuosekliai. Lentelės ir paveikslai pateikti pagal reikalavimus. Tekste ir lentelėse ir (arba) paveiksluose pateikti nesikartojantys rezultatai. Ar atlikta statistinė duomenų analizė? Tyrimo rezultatų apibendrinime aptarti gauti tyrimų rezultatai pagrindžiant juos ir lyginant su kitų mokslininkų tyrimų rezultatais. Rezultatų aptarime studentas pateikia ir savo nuomonę. Rezultatų aptarime nekartoja savų tyrimo rezultatų aprašymo, o juos palygina su kitų mokslininkų gautais rezultatais.			
5.	Darbo išvados atitinka iškeltą darbo tikslą ir uždavinius. Darbo išvados tinkamai parašytos (konkrečios, informatyvios).			

***Pastaba:** Galutinis recenzento vertinimas pateikiamas šimtųjų dalių tikslumu, sudėjus priskirtus recenzento vertinimo kriterijams balus ir padalinus juos iš vertinimo kriterijų skaičiaus, t.y. 5. Pagal LSMU Studijų reglamento šeštojo skirsnio 245 punktą: Studento ir klausytojo galutinio dalyko (modulio) įvertinimui vartojama dešimties balų vertinimo skalė. Žemiausias teigiamas balas yra 5. Vertinimo balui apskaičiuoti apvalinant šimtąsias balų dalis taikomos matematinės apvalinimo taisyklės pvz., 6,49 = 6, o 6,50 = 7 (išskyrus apvalinimą iki žemiausio teigiamo balo, kai jis mažesnis už 5, pvz., 4,75 = 4).

Recenzento klausimai: _____

Recenzento išvada: _____

Baigiamojo darbo įvertinimas balais:

(vardas, pavardė)

(parašas)

(data)